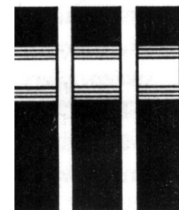




Vasváry Collection Newsletter



„Vixi, non inutilis”

Deák Nóra¹

Beszámoló az AHEA 50. éves konferenciájáról

Az Amerikai Magyar Tanáregyesület, azaz az American Hungarian Educators Association idei konferenciája több szempontból is különleges volt: ismét kerek jubileumot ünneplhetett, ugyanis az idei volt az [50. éves konferenciája](#), amely ezúttal visszatért a megalakulás helyszínére, Cleveland, Ohio államba, hiszen az egyesület gondolata 1974-ben a [Magyar Társaság](#) által rendezett Magyar Kongresszuson fogant meg. A másik különlegesség az volt, hogy ismét köszönthettünk két alapítótagot: Basa Molnár Enikőt, aki férjével, Basa Péterrel együtt ötletgazdája volt az egyesületnek, és aki az eddigi összes konferencián részt vett, valamint Pereszlényi-Pintér Mártát, aki elmondása szerint a tavalyi pécsi konferenciát kihagyta. A Basa Péter emlékére 2009-ben alapított díjat ([Péter Basa Award](#)), amelyet két évente ítél oda az AHEA vezető testülete, a Board, idén Kádár-Lynn Katalin vehette át (1. kép) a szervezet küldetésének érdekében kifejtett több évtizedes elkötelezett munkájáért.



1. kép. A Péter Basa Award kitiüntetést 2026-ban Kádár-Lynn Katalin vehette át.

© Molnár Zsolt

¹ Nemzetközi szakreferens, MTA Titkársága, Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya, [ORCID](#)

Az idei, április 16–18. között a Cleveland Állami Egyetemen megrendezett konferencia témája *250 év – Magyar történetek és értékek az Amerikai Egyesült Államokban* volt, utalva az Egyesült Államok alkotmányának aláírásának 250. évfordulójára, amelyet egyúttal az USA születésnapjának tekintenek. A konferenciára előzetesen és a helyszínen közel százan regisztráltak, a helyi magyarság képviselői közül olyan személyiségekkel lehetett az előadásokon és a szünetekben találkozni és szót váltani, mint Elizabeth Papp-Taylor, a [Cleveland Hungarian Development Panel](#) elnöke, Nadas János és Nadas Gabriella, vagy ahogy mindenki ismeri Kuni, a [Magyar Társaság](#) képviselőjében, és Szigeti János, a [Clevelandi Magyar Múzeum](#) vezetője. 56 előadástervezetet (abstract) fogadott el a programbizottság, amelyek között két könyvbemutató, egy panelbeszélgetés, valamint négy workshop szerepelt. 31 előadó az USA-ból, 25 pedig Európából érkezett. A Lufthansa légitársaság pilótáinak és légiutas-kísérőinek épp a konferenciát megelőző napokra időzített többnapos sztrájkja elég nagy riadalmat keltett, mivel néhány résztvevő csak az utolsó pillanatban ért oda a konferenciára, négy előadó viszont nem is tudott eljutni a helyszínre a járattörések miatt. Két esetben sikerült – szoros kivételként, a rendkívüli helyzetre való tekintettel – az előre felvett videóelőadást a helyszínen levetíteni, viszont az előadások után ebben a két esetben kérdés-feleletre nem volt lehetőség.

A hagyományoknak megfelelően a program idén is filmvetítéssel kezdődött csütörtök este: a *Hogyan tudnék élni nélküled?* című 2024-ben készült magyar romantikus, zenés filmvígjátékot tekinthette meg a közönség, s a filmet követően kötetlen beszélgetésre is sor került a megjelenített korszakról, családi viszonyokról, színészi alakításokról.

Pénteken a nyitóelőadást *Science Diplomacy and 250 Years of Hungarian Contributions to the United States of America* címmel Gabriella Paár-Jákli, a Cleveland Állami Egyetem Politikatudományi Tanszék docense tartotta, aki előadásában a tudománydiplomácia elméleti hátterének ismertetése után mutatta be – bármilyen szervezőelv vagy fontossági kiemelés nélkül – a magyar származású tudósok, művészek, sportolók hozzájárulását az Egyesült Államok kulturális és tudományos életéhez.

Az idei program is igen tartalmasra sikeredett: az 56 előadás leginkább két párhuzamos szekcióban, változatos formátumban zajlott. A megszokott 20 perces előadásokon kívül lehetett panelbeszélgetést, gyakorlati workshopokat és könyvbemutatókat tartani. A konferencia nagy érdeklődésre számot tartó szekciójának ígérkezett a 2025-ös Irodalmi Nobel-díjas Krasznahorkai László munkásságának szentelt 3 előadás péntek délután, melyek nem is okoztak csalódást. Egy másik előadás alkalmával megjegyezte a szekcióelnök, hogy először vett részt olyan konferencián, ahol a közönség egy Haydn-kánont énekelt szolmizálva, amelyet mi magyarok az *Erdő mélyén, esti csendben* címmel és szöveggel ismerünk.

A konferencia szintén hagyományos eleme volt szombaton reggel a közgyűlés, amelyre ezúttal is minden egyesületi tag meghívást kapott. Az egyesület vezető tisztségviselői: az elnök, az alelnök, a titkár és a pénztáros beszámolt az előző év során elvégzett munkáról és az egyesület anyagi helyzetéről. A tavalyi taggyűléshez hasonlóan idén is megemlékeztünk azokról a tagokról, akik az előző konferencia óta hunytak el, így Kun-Szabó Istvánról, illetve Hargitai Péterről, aki rendszeres előadója volt az AHEA-konferenciáknak, és még az idei konferenciára is készült egy Krasznahorkai-előadással. A közgyűlésen ismertették az AHEA adománygyűjtő kampányának

részleteit, és a következő évi konferencia helyszínének leleplezésére is sor került: 2027 áprilisában a Bloomington Egyetem Indiana államban ad majd otthont a konferenciának. A leendő szervező és vendéglátó [Department of Central Eurasian Studies \(CEUS\)](#) részéről Öner Özçelik tanszékvezető és Varga Valéria vezető oktató mutatta be a tanszéket.

A szakmai programokat, kapcsolatépítő beszélgetéseket a kávé- és ebédszünetekben, a könyvkiállítást és az USA250 utazó roll-up-kiállítás beharangozóját (2. kép) a clevelandi magyarság ikonikus színhelyeit bemutató kulturális programok egészítették ki: pénteken este a [Clevelandi Magyar Múzeumban](#) rendeztek fogadást a Fulbright Hungary Bizottság



2. kép. Fenyvesi Anna az USA250 beharangozó roll-upja előtt. A szerző saját felvétele

támogatásával, melyen bemutatták a [50 Fulbrighters, 250 Years](#) című 11 perces videófilmet, amelyben ötven magyar és amerikai ösztöndíjas mondja el a Függetlenségi nyilatkozat rövidített szövegét Amerika születésnapja tiszteletére. A fogadáson a konferencián résztvevő korábbi ösztöndíjasok – 10 magyar és 8 amerikai – és a Fulbright Hungary Bizottság képviselőinek részvételével impozáns csoportkép is készült a múzeum kiállítóterében (3. kép).



3. kép. Fulbright-ösztöndíjasok az AHEA-konferencián. Középen: Jókay Károly, a Fulbright Hungary igazgatója. © Molnár Zsolt

Visszatérve a magyar vonatkozásokra, szombaton este a záróbanketten az élőzenét és a talpalávalót a helyi zenészekből álló Harmonia zenekar adta, vasárnap pedig Szentkirályi Endre szakértő és lokálpatrióta vezetésével fakultatív kiránduláson vehettek részt azok az érdeklődők, akiket Cleveland magyar emlékei vonzottak. A látnivalók között a csapat tagjai megtekintették Mindszenty József bíboros mellsobrát és az 56-os emlékművet a Mindszenty téren (Plaza), a Hungarian Cultural Garden magyar vonatkozású szobrait, feliratait, és a magyar származású Martin Rose műhelyében készített kovácsoltvas székelykaput, az 1902-ben felavatott Kossuth-szobrot (4. kép), a Szent Erzsébet szentélyt (korábban Árpád-házi Szent Erzsébet-templom), valamint a végállomásul szolgáló Szent Imre-templomot és cserkészházat. A kiváló helyi idegenvezetésnek köszönhetően sok érdekes és izgalmas ismerettel lettek gazdagabbak az amerikai iskolabuszt megtöltő résztvevők.

Köszönet illeti a helyi szervezőbizottság tagjait – Papp Klára (elnök), Fehér Krisztina, Vörös Katalin, Szentkirályi Endre, Emily S. Rauschert nevét mindenképpen meg kell említeni – és az önkénteseket a kiváló szervezésért, a helyszínek és a parkolás kreatív alkalmazásáért, és a jó hangulatért.



4. kép. Városnézés magyar szemmel. A képet Papp Klára készítette Fenyvesi Anna fényképezőgépével

Ezúttal sem maradt el a konferencia résztvevőiről készült csoportkép, mely a 2024-es konferencia alkalmával hagyományteremtő céllal készült először. Ezúttal a létszám akkora volt, hogy nem is fért mindenki a képre.



5. kép. AHEA-csoportkép. © Molnár Zsolt

Irány 2027-ben Bloomington, Indiana!